AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2021/1576 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2021. április 29.)

az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 2019. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 2019. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0080/2021),

A. mivel a bevételi és kiadási kimutatás [1] szerint az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (a továbbiakban: az ügynökség) 2019. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 75 663 812 EUR volt, ami 2018-hoz képest 14,99%-os növekedést jelent; mivel az ügynökség költségvetése főként az uniós költségvetésből (86,85%), valamint egyedi megállapodások, nevezetesen a Kopernikusz program (13,15%) keretében nyújtott hozzájárulásokból származik;

B. mivel a Számvevőszék az ügynökség 2019. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról szóló jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapítja, hogy kellő mértékben megbizonyosodott az ügynökség éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

Költségvetési és pénzgazdálkodás

1. elismeréssel nyugtázza, hogy a 2019. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések eredményeképpen a költségvetés végrehajtási aránya 99,99% volt, ami 2018-hoz képest 0,04%-os javulást jelent; aggodalommal jegyzi meg, hogy a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 89,83%-os volt, ami az előző évhez képest 1,23%-os csökkentést jelent;

Teljesítmény

2. megállapítja, hogy az ügynökség fő teljesítménymutatókként használ bizonyos intézkedéseket a tevékenységei által nyújtott hozzáadott érték értékelésére és egyéb intézkedéseket – például az éves létszámtervben szereplő személyzeti erőforrások, az éves költségvetési kötelezettségvállalások aránya és az ügynökség honlapján nyilvántartásba vett ülések száma – költségvetési gazdálkodásának javítására;

3. megjegyzi, hogy a harmadik éve az „Adatok és térképek” oldal volt a leglátogatottabb az ügynökség honlapján, több mint 2,75 millió oldalmegtekintéssel, és az ügynökség webtérkép-szerverei 375 millió kérést kaptak az ügynökség által készített térképek megtekintésére (ami 2018-hoz képest 25%-os növekedést jelent); úgy véli, hogy a környezeti információk terjesztése kulcsfontosságú, különösen az európai zöld megállapodás tekintetében;

4. hangsúlyozza, hogy az ügynökség megbízható és független információkat szolgáltat a környezetről; elismerését fejezi ki a 2019-ben közzétett dokumentumok – például az európai fenntarthatósági átállásról, a mezőgazdasági ágazat éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásáról, a műanyaghulladékok keletkezésének megelőzéséről, a közlekedési üzemanyagok kibocsátásintenzitásáról és a környezet állapotáról szóló jelentések – minősége miatt;

5. megjegyzi, hogy az igazgatótanács és az elnökség működésének belső felülvizsgálata megnövelte az elnökség szerepét, fokozta a videokonferenciák alkalmazását, és ahhoz vezetett, hogy az elnökségi tagok ritkábban utaznak Koppenhágába;

[1] HL C 165., 2020.5.13., 1. o.

6. megjegyzi, hogy az ügynökség szerint az ügynökség folyamatosan együttműködik a Bizottsággal annak érdekében, hogy azonosítsa a feladatok megosztását, és megállapodjon arról az érintett bizottsági szervezeti egységekkel, ezáltal elkerülve az átfedéseket; megjegyzi, hogy az ügynökség nem talált átfedést az uniós ügynökségek hálózata más ügynökségeinek feladataival;

7. megjegyzi, hogy az ügynökség teljesítette az ügynökség éves munkaprogramjában foglalt 2019-es célkitűzéseit, amelyek értelmében az európai döntéshozók és polgárok számára hozzáférést biztosított olyan időszerű és releváns információkhoz és ismeretekhez, amelyek biztos alapul szolgálnak a környezetvédelmi politikákhoz:

8. megjegyzi, hogy az ügynökség 2019-ben kezdeményezte az ügynökség és az európai környezeti információs és megfigyelőhálózat (Eionet) stratégiájának kidolgozását a 2021–2030-as időszakra, és hogy ezt a stratégiát 2020 decemberében elfogadták;

9. emlékeztet arra, hogy 2019-ben az ügynökség új adatáramlásokat vezetett be az új nehézgépjárművek CO_2-kibocsátásának nyomon követésére, támogatta az energiaunió irányításának végrehajtását és folytatta a környezetvédelmi jelentéstétel egyszerűsítését;

10. megjegyzi, hogy az ügynökség fennállásának 25. évfordulója alkalmából számos rendezvény és kiadvány készült, amelyek elismerik az ügynökség által végzett munkát, és várakozással tekintenek az ügynökség jövőbeli céljai elé;

11. arra buzdítja az ügynökséget, hogy működjön együtt a többi érintett uniós ügynökséggel az emberi tevékenység környezeti hatásainak jobb értékelése érdekében; tudomásul veszi az ügynökség által más ügynökségekkel együtt végzett tevékenységekre vonatkozó példákat, például a 2019. évi légi közlekedési környezetvédelmi jelentés közzétételét az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségével közösen, valamint az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal és a Bizottsággal egy innovatív virtuális uniós éghajlatváltozási és egészségügyi megfigyelőközpont tervezését; felhívja az ügynökséget, hogy bővítse tovább az együttműködést más ügynökségekkel;

12. hangsúlyozza, hogy az ügynökség célkitűzései egész Európára vonatkoznak, és hogy ezért szorosan együtt kell működnie az Európában található harmadik országokkal; tudomásul veszi az ügynökség észrevételét, amely szerint a 2021–2030-as időszakra szóló, új Európai Környezetvédelmi Ügynökség–Eionet-stratégia meghatározza a Bizottság politikai prioritásait az európai zöld megállapodás tágabb páneurópai térségre vonatkozó menetrendje tekintetében, valamint azokat az új uniós pénzügyi eszközöket, amelyeket 2019-ben alakítottak ki annak érdekében, hogy 2021 elején hatályba léphessenek;

13. sajnálja, hogy 2019-ben bizonyos tevékenységek számos körülmény miatt nem valósultak meg teljes mértékben; aggodalommal állapítja meg, hogy az igazgatótanács hangsúlyozta, hogy az ügynökségnek a szakpolitikai fejleményekre való további megfelelő reagálási képessége az elkülönített alapvető források növekedésétől vagy a jelenlegi alapvető feladatok további rangsorolásától és/vagy megszüntetésétől függ; megjegyzi, hogy az ügynökség értékeli, hogy az elkülönített források hol nyújtanak a legjobb értéket, és a 2021. évi költségvetési tervezet részeként további forrásokat biztosított a szakpolitikai fejleményekkel összhangban álló új feladatokhoz;

14. felhívja az ügynökséget, hogy a hatékonyság javítása érdekében folytassa a szinergiák fejlesztését, fokozza az együttműködést és ossza meg a bevált gyakorlatokat a többi uniós ügynökséggel (humánerőforrás-gazdálkodás, épületkezelés, informatikai szolgáltatások és biztonság);

15. hangsúlyozza, hogy fokozni kell az ügynökség digitalizálását a belső működés és az irányítási eljárások tekintetében; hangsúlyozza, hogy az ügynökségnek továbbra is proaktívnak kell lennie e tekintetben, hogy mindenképpen elkerülhető legyen az ügynökségek közötti digitális szakadék; felhívja azonban a figyelmet arra, hogy minden szükséges biztonsági intézkedést meg kell tenni a kezelt információk online biztonságát fenyegető kockázatok elkerülése érdekében;

16. üdvözli, hogy munkája megismertetése érdekében az ügynökség proaktívan együttműködik a médiával és növeli láthatóságát a médiában, az interneten és a közösségi médiában;

Személyzeti politika

17. megállapítja, hogy 2019. december 31-én a létszámterv végrehajtása 96,77%-os volt: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 124 álláshelyből (2018-ban 124 engedélyezett álláshely) 3-at töltött be kinevezett tisztviselő és 117-et ideiglenes alkalmazott; megjegyzi, hogy ezen felül 61 szerződéses alkalmazott és 19 kirendelt nemzeti szakértő dolgozott az ügynökségnél 2019-ben;

18. megállapítja, hogy a felső vezetők (7 férfi és 2 nő) és az igazgatótanács (18 férfi és 14 nő) esetében 2019-ben nem valósult meg a nemek közötti egyensúly; kéri az ügynökséget, hogy a jövőben biztosítsa a nemek közötti egyensúlyt a vezetés körében; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az ügynökség igazgatótanácsi tagjainak kinevezésekor tartsák szem előtt a nemek közötti egyensúly biztosításának fontosságát;

19. tudomásul veszi, hogy a ügynökség elfogadta a személyek méltóságának védelmére és a zaklatás megakadályozására vonatkozó politikát; tudomásul veszi, hogy 2019-ben egy állítólagos zaklatási ügyről számoltak be, amely igazgatási vizsgálathoz és fegyelmi eljárásokhoz vezetett;

20. megjegyzi, hogy az EEA-nak kulcsszerepet kell játszania (nyomon követés, jelentéstétel és jóváhagyás) az európai zöld megállapodás intézkedései és a 8. általános uniós környezetvédelmi cselekvési program ([2]) támogatásában; ezért kitart amellett, hogy e kötelezettségek teljesítése érdekében növelni kell az ügynökség személyzeti költségvetését; megjegyzi, hogy a jövőbeli csökkentések negatív hatással lesznek az ügynökség működésére és az európai zöld megállapodás megvalósítására;

21. az előző évek számvevőszéki ajánlásainak nyomon követését illetően aggodalommal állapítja meg, hogy az ügynökség nem rendelkezik a bizalmi tisztségekre vonatkozó aktualizált politikával; az ügynökség válasza alapján tudomásul veszi, hogy az ügynökség 2009 óta leltárt készít bizalmi tisztségeiről, és hogy a bizalmi funkciók azonosítására és kezelésére vonatkozó iránymutatásait a végrehajtott átszervezés fényében felülvizsgálták és véglegesítették; felhívja az ügynökséget, hogy haladéktalanul fogadja el és vezesse be a bizalmi tisztségekre vonatkozó politikát;

22. megjegyzi, hogy a Számvevőszéknek az ügynökségek jövőjéről szóló különjelentése szerint az ügynökségnek a korlátozott erőforrások kockázatával kell szembenéznie; felhívja a Bizottságot, hogy az ügynökséggel együtt dolgozzon ki egy fenntartható tervet annak érdekében, hogy szükségleteihez és feladataihoz mérten erőforrásokat biztosítson az ügynökség számára; felhívja az ügynökséget és a Bizottságot, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az ezzel kapcsolatos fejleményekről;

23. aggodalmát fejezi ki az ügynökség igazgatótanácsának nagy létszáma miatt, mert ez megnehezíti a döntéshozatalt és jelentős adminisztratív költségekkel jár;

24. ösztönzi az ügynökséget, hogy folytassa a hosszú távú emberierőforrás-politikai keret kidolgozását, amely a munka és magánélet közötti egyensúlyra, az egész életen át tartó pályaorientációra és karrierfejlesztésre, a nemek közötti egyensúlyra, a távmunkára, a földrajzi egyensúlyra, valamint a fogyatékossággal élő személyek felvételére és integrációjára irányul;

25. hangsúlyozza, hogy a közszolgálati jogviszony megszűnését követő és „forgóajtó-jelenség” típusú összeférhetetlenségi helyzetek az Unió számos szerve és ügynöksége számára közös problémát jelentenek;

Közbeszerzés

26. a számvevőszéki jelentés alapján a 2019-es évre tett ajánlásokat és a korábbi évek megállapításainak nyomon követését illetően megállapítja, hogy az ügynökség az irányadó keretszerződés felső határát meghaladó összegre kötött szolgáltatási szerződést, azt szerződésmódosítás útján nem formalizálta, és új megrendelés leadása előtt nem követte megfelelően nyomon a szerződés halmozott felhasználását; az ügynökség válasza alapján tudomásul veszi, hogy az ügynökség a jövőre nézve biztosította, hogy a szerződés bármely módosítását – beleértve annak költségvetési plafonját is – szerződésmódosítással formalizálják, és hogy a pénzügyi, erőforrás- és engedélyezésre jogosult tisztviselőket emlékeztetik arra, hogy az egyedi szerződések megkötése előtt mindig ellenőrizzék a felső határokon belül rendelkezésre álló szerződéses költségvetést, és biztosítsák a rendszerellenőrzési eszköz időben történő frissítését; ennek ellenére felhívja az ügynökséget, hogy csak a közbeszerzési rendelkezésekkel összhangban eszközöljön szerződésmódosításokat;

([2]) Javaslat a 2030-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra (COM(2020)0652).

Az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint az átláthatóság

27. elismeri az ügynökségnek az átláthatóság, az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint a visszaélést bejelentő személyek védelmének biztosítására irányuló meglévő intézkedéseit és folyamatos erőfeszítéseit;

28. emlékeztet arra, hogy kötelezővé kell tenni az igazgatótanácsi tagok önéletrajzainak és érdekeltségi nyilatkozatainak közzétételét, mivel jelenleg nem minden igazgatótanácsi tag önéletrajzát és érdekeltségi nyilatkozatát teszik közzé az ügynökség honlapján; felhívja az ügynökséget, hogy tegye közzé az igazgatótanács tagjainak önéletrajzát és érdekeltségi nyilatkozatát, és számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az e tekintetben hozott intézkedésekről;

29. ismételten aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ügynökség nem kér összeférhetetlenségi nyilatkozatot a belső szakértőktől;

30. hangsúlyozza, hogy az uniós intézményekre és ügynökségekre vonatkozó jelenlegi etikai keret széttagoltsága és a meglévő rendelkezések következetlenségei miatt jelentős hiányosságokkal küzd; kiemeli, hogy ezeket a kérdéseket egy közös etikai keret létrehozásával kell kezelni, biztosítva az összes uniós intézményre és ügynökségre vonatkozó magas szintű etikai normák alkalmazását;

31. hangsúlyozza, hogy egyes tisztviselők az összeférhetetlenség hiányáról szóló nyilatkozatokat töltenek ki, és az etikai normák tiszteletben tartása tekintetében önértékelést végeznek; kiemeli azonban, hogy az ilyen nyilatkozatok és önértékelések nem elegendőek, és ezért további ellenőrzésre van szükség;

Belső kontrollrendszerek

32. megjegyzi, hogy 2019-ben a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálata ellenőrzési jelentést adott ki a közbeszerzésről, amelyben egy nagyon fontos hiányosságot azonosított a közbeszerzési eljárások és a szerződéskezelés nyomon követésével kapcsolatban; megjegyzi, hogy a cselekvési tervet elkészítették, és a Belső Ellenőrzési Szolgálat elfogadta azt a megállapításokra adott válaszként;

Fenntarthatóság

33. üdvözli az ügynökség arra irányuló erőfeszítéseit, hogy költséghatékony és környezetbarát munkahelyet hozzon létre, és üdvözli az ügynökség által szénlábnyomának és energiafogyasztásának csökkentése, valamint a papírmentes munkafolyamat kialakítása érdekében tett valamennyi intézkedést; valamint hogy lehetőség szerint csökkentse és ellensúlyozza az épületei és utazásai okozta szén-dioxid-kibocsátást; sajnálatát fejezi ki azonban az ügynökség székhelyének alacsony energiahatékonysága miatt;

Egyéb észrevételek

34. megjegyzi, hogy az ügynökség részt vett az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésére való felkészülésben, különösen a megfelelő informatikai rendszerek ahhoz kapcsolódó 2019-es előkészítésében;

35. üdvözli az ügynökség arra irányuló erőfeszítéseit, hogy sokszínűbb és befogadóbb munkakörnyezetet és kultúrát alakítson ki a fogyatékkal élő személyek érdekében tett intézkedések révén; kéri az ügynökséget, hogy értékelje az esélyegyenlőség elvei további erősítésének és integrálásának lehetőségeit a munkaerő-felvétel, a képzés, a szakmai előmenetel és a munkakörülmények terén, valamint hívja fel a személyzet figyelmét ezekre a szempontokra, és vizsgálja meg az ügynökség épületeinek lehetséges észszerű javítását és módosítását (akadálymentes hozzáférés, megfelelő irodai eszközök) a csökkent mozgásképességű vagy egyéb fogyatékossággal élő személyek érdekében;

36. rámutat, hogy összetett megközelítésre van szükség ahhoz, hogy az uniós intézmények honlapjai az (EU) 2016/2102 irányelvben ([3]) előírtaknak megfelelően mindenféle fogyatékossággal élő személy számára hozzáférhetőek legyenek, beleértve a nemzeti jelnyelvekhez való hozzáférést is; javasolja, hogy a fogyatékossággal élő személyeket képviselő szervezeteket vonják be ebbe a folyamatba;

37. ösztönzi az ügynökséget, hogy indítson olyan kezdeményezéseket, amelyek kutatásai eredményeinek a nyilvánosság körében történő terjesztésére összpontosítanak, valamint a közösségi médián és más médiaorgánumokon keresztül szólítsa meg a nyilvánosságot;

38. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2021. április 29-i állásfoglalására ([4]).

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2102 irányelve (2016. október 26.) a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről (HL L 327., 2016.12.2., 1. o.).

([4]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0215.